

سرشناسه: سعیدیان، محسن، ۱۳۳۳
 عنوان و پدیدآور: آداب اسلامی، سبک زندگی در آینه آداب
 اسلامی / محسن سعیدیان.
 مشخصات نشر: تهران: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری: ۵ جلد.
 شابک دوره: ۹-۵۷۱-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸
 شابک جلد پنجم: ۲-۵۶۷-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا.
 یادداشت: کتابنامه به صورت زیر نویس.
 موضوع: شیوه زندگی، جنبه های مذهبی، اسلام، اخلاق
 اسلامی، احادیث.
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ آ ۴ ۷۴ س / ۲۵۸ BP
 رده بندی دیویی: ۷۲ / ۲۹۷
 شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۹۲۲۷۲

شابک ۲-۵۶۷-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸ / ۲-۵۶۷-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸ ISBN 978 - 964 - 539 - 567 - 2

سبک زندگی در آینه آداب اسلامی - جلد پنجم
 مؤلف: حجة الاسلام والمسلمین حاج شیخ محسن سعیدیان
 ناشر: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر
 حروفچینی و صفحه آرایی: منیر
 نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۵
 شمارگان: ۲۵۰۰ نسخه
 چاپ: بهمن

تهران، خیابان مجاهدین، چهارراه آبسردار، ساختمان پزشکان، واحد ۹

تلفن و فاکس: ۷۷۵۲۱۸۳۶ (۶ خط)

اینستاگرام:
monir_publisher

پست الکترونیک:
info@monir.com

کانال تلگرام:
telegram.me/monirpub

مرکز پخش مشهد: چهارراه شهدا، بازار مرکزی، کتابفروشی نورمهدی، تلفن: ۰۵۱-۳۲۲۵۶۵۷۰

شماره تماس یا مؤلف: ۰۹۱۵۹۰۳۵۰۳۴

قیمت ۱۷۰۰۰۰ ریال

فهرست کلی عناوین پنج جلد

جلد اول

۱- آداب تعلیم (استادی)	۱۴- آداب تکلم و سکوت
۲- آداب تعلم (دانش آموزی)	۱۵- آداب فقر و ناداری
۳- آداب توبه	۱۶- آداب شکر و تمندی
۴- آداب رفتار با پدر و مادر	۱۷- آداب صبر و بردباری
۵- آداب بیماری	۱۸- آداب توکل
۶- آداب عیادت بیماران	۱۹- آداب حسن خاور
۷- آداب محتضر	۲۰- آداب عفو و فروخ و بخشش
۸- آداب تجهیز میت	۲۱- آداب ترک گناه
۹- آداب پس از مرگ	۲۲- آداب صلوة رحم
۱۰- آداب غذا خوردن	۲۳- آداب رفتار با خادمان و بردگان
۱۱- آداب عبادت	۲۴- آداب همسایه داری
۱۲- آداب دین داری	۲۵- آداب خوش رفتاری
۱۳- آداب شکرگزاری	

جلد دوم

۴۱- آداب میزبانی	۲۶- آداب رفاقت
۴۲- آداب شرکت در مجالس	۲۷- آداب انتخاب رفیق
۴۳- آداب ملاقات	۲۸- آداب برادری
۴۴- آداب اصلاح و میانجیگری	۲۹- آداب یتیم‌داری
۴۵- آداب نگارش	۳۰- آداب انصاف
۴۶- آداب عطسه زدن	۳۱- آداب مکافات
۴۷- آداب آروغ زدن (بادگلو)	۳۲- آداب مسورت
۴۸- آداب آب دهان و بینی	۳۳- آداب ته‌اضع
۴۹- آداب استفاده از انواع آب‌ها	۳۴- آداب رفتار با بردسالان و سالخوردگان
۵۰- آداب خنده و مزاح	۳۵- آداب انصاف و ترک اسراف
۵۱- آداب حتماً	۳۶- آداب دولتمردی
۵۲- آداب پیرایش و آرایش	۳۷- آداب رفتار با اولین ستمگر
۵۳- آداب مسواک	۳۸- آداب رفتار با افراد غیر مسلمان
۵۴- آداب عطر زدن	۳۹- آداب تقیه
	۴۰- آداب مهمانی

جلد سوم

۶۲- تعقیبات نماز	۵۵- آداب سفر
۶۳- آداب نوافل	۵۶- آداب راه رفتن
۶۴- آداب نماز شب	۵۷- آداب لباس و کفش
۶۵- آداب نماز جماعت	۵۸- آداب تخیلی
۶۶- آداب نماز جمعه	۵۹- آداب وضو
۶۷- آداب نمازهای غیر یومیه	۶۰- آداب نماز
۶۸- آداب مسجد	۶۱- آداب اذان و اقامه

جلد چهارم

۶۹- آداب شب و روز جمعه	۷۷- آداب رفتار با سادات
۷۰- آداب عیدین	۷۸- آداب روزه‌داری و ماه رمضان
۷۱- آداب دعا	۷۹- آداب ماه رمضان و لیالی قدر
۷۲- آداب ذکر	۸۰- آداب اعتکاف
۷۳- آداب استخاره	۸۱- آداب ماه رجب
۷۴- آداب قرآن مجید	۸۲- آداب ماه شعبان
۷۵- آداب به است کردن انگشتر	۸۳- آداب عید غدیر خم
۷۶- آداب صدقه	۸۴- آداب شب و روز عاشورا

جلد پنجم

۸۵- آداب مربوط به منزل مسکونی	۹۳- آداب تجارت
۸۶- آداب خوابیدن	۹۴- آداب قرض دادن
۸۷- آداب حج	۹۵- آداب قرض گرفتن
۸۸- آداب مربوط به مرکب سواری	۹۶- آداب وصیت
۸۹- آداب جهاد	۹۷- آداب ازدواج
۹۰- آداب امر بمعروف و نهی از منکر	۹۸- آداب همسر داری
۹۱- آداب زیارت	۹۹- آداب مربوط به اولاد
۹۲- آداب طلب روزی	۱۰۰- آداب قضاوت

فهرست مطالب

۲۱		مقدمه گنجینه‌های معرفت و معارف اسلامی
۲۵		مقدمه مراحل
۲۷		مقدمه کتاب
۲۷		مرحله هفتم: آداب اسلام
۲۹		۸۵- آداب مربوط به منزل مسکونی
۲۹		الف: عرصه
۲۹		ب: ساختمان
۲۹		ب / ۱: ارتفاع
۳۰		ب / ۲: زیاده از نیاز
۳۰		ب / ۳: نمازخانه
۳۱		ب / ۴: محلّ تخلی
۳۱		ج: تزیینات
۳۲		د: صفات خانه مناسب
۳۲		ه: صفات خانه نامناسب
۳۳		و: همسایه خانه

- ۳۳ ز: ولیمه
- ۳۴ ح: نگهداری سگ
- ۳۴ ط: نظافت منزل
- ۳۴ ط / ۱: تار عنکبوت
- ۳۵ ط / ۳: زباله
- ۳۵ ط / ۳: جارو
- ۳۵ ی: دخول و خروج
- ۳۶ ی: نگهداری حیوانات اهلی
- ۳۶ ک / ۱: کبوتر
- ۳۷ ک / ۱: حیوانات اهلی
- ۳۷ ک / ۳: پرست
- ۳۷ ک / ۴: خروج
- ۳۸ ل: روشن کردن چراغ
- ۳۹ ۸۶- آداب خوابیدن
- ۳۹ الف: وقت خواب
- ۳۹ الف / ۱: اوقات مکروه
- ۴۰ الف / ۲: اوقات پسندیده
- ۴۱ ب: شب بیداری
- ۴۲ ج: مکان خواب
- ۴۳ د: مقدار خواب
- ۴۴ ه: انواع خوابیدن
- ۴۵ و: دستورات قبل از خواب
- ۴۶ ز: پوشش
- ۴۷ ح: دستورات هنگام خواب
- ۴۷ ح / ۱: آیات

۵۳	ح / ۲: دعاها و ذکرهای هنگام خواب
۵۵	ط: دستورات حفاظتی
۵۶	ی: محاسبه
۵۷	ک: بی‌خوابی
۵۸	ل: خواب دیدن
۵۸	ل / ۱: دیدن رسول الله در خواب
۵۸	ل / ۲: دیدن ائمه اطهار در خواب
۵۸	ل / ۳: ساعت خواب دیدن
۵۹	ل / ۴: روع خواب دیدن‌ها
۶۰	م: تعبیر خواب
۶۱	ن: دستورات حد خواب
۶۲	۸۷- آداب حج
۶۲	الف: ترک حج
۶۲	ب: تأخیر حج
۶۳	ج: تکرار حج
۶۴	د: حج یا انفاق
۶۴	د / ۱: برتری حج
۶۱	د / ۲: برتری انفاق
۶۵	هـ: عمره
۶۶	و: اخلاص
۶۶	ز: تحمل سختی‌ها
۶۶	ح: داخل شدن به مکه و مسجدالحرام
۶۷	ط: نظر کردن به کعبه
۶۸	ی: عبادت در مکه
۶۸	ک: ختم قرآن در مکه

- ۶۸ ل: دعا و عرفات
- ۶۹ م: ورود در کعبه
- ۷۰ ن: کثرت انفاق
- ۷۰ س: نیت بازگشت
- ۷۰ ع: نیابت در حج
- ۷۱ ف: نماز در حرمین
- ۷۱ ص: نوشیدن از آب زمزم
- ۷۲ و: باغ خانه خدا
- ۷۲ ز: زیارت رسول خدا و فاطمه زهرا و ائمه بقیع علیهم السلام
- ۷۴ ح: حفظ منتهی حج
- ۷۵ ت: متفرقات
- ۷۷ ۸۸- آداب مربوط به مرکب مواریث
- ۷۷ نکته
- ۷۷ الف: حقوق جامع
- ۷۸ ب: توجه به امور مرکب
- ۷۹ ج: حرمت
- ۸۰ د: داغ گذاشتن
- ۸۰ ه: لعنت
- ۸۱ و: زجر و شکنجه
- ۸۱ ز: نظافت
- ۸۱ ح: مرکب راهوار
- ۸۲ ۸۹- آداب جهاد
- ۸۲ نکته
- ۸۲ الف: دستورات جامع جهاد

۸۷	ب: ترخم جنگی
۸۸	ج: رفتار با اسیران جنگی
۸۹	د: فرار از جنگ
۹۰	ه: شناخت فرمانده
۹۱	و: امان دادن
۹۱	ز: عهد و پیمان با دشمن
۹۲	ح: مکر و حيله
۹۳	ط: نکات مختلف

۹۰- آداب مر به روف و نهی از منکر

الف: مراتب امر به معروف و نهی از منکر

اول: انکار قبی و عدم رضایت

دوم: اظهار کراهت

سوم: قطع روابط

چهارم: پند و موعظه

پنجم: اقدامات عملی

ب: شرایط آمرین به معروف

شرایط جامع

خودش عامل باشد

حد تحمل را بسنجد

ج: شرایط وجوب

علنی بودن گناه

امن از ضرر جانی

اجتناب از ذلت

قدرت اجرا

امید اثر

- ۱۰۴ پذیرش
- ۹۱- آداب زیارت ۱۰۵
- الف: طهارت و غسل ۱۰۵
- ب: لباس و بوی خوش ۱۰۵
- ج: طواف قبر مطهر ۱۰۶
- و: سجده و نماز ۱۰۶
- ه: زیارات مخصوصه ۱۰۷
- هـ: آب جامع ۱۰۷
- و: نیت در زیارت ۱۰۹
- ز: استغفار از خدا ۱۰۹
- ح: زیارت غسل و هر ۱۱۰
- ۹۲- آداب طلب روزی ۱۱۲
- الف: امر به کسب و تجارت ۱۱۲
- ب: ترغیب بر کسب حلال ۱۱۳
- ج: هشدار از کسب حرام ۱۱۳
- د: موجبات وسعت و تنگی رزق ۱۱۴
- ه: عفاف و کفاف ۱۱۶
- و: قناعت و رضایت ۱۱۶
- ز: حرص و طمع ۱۱۷
- ح: اجمال در طلب ۱۱۸
- ط: کسب‌های حرام ۱۱۹
- ی: کسب‌های مکروه ۱۲۰
- ک: کسب‌های مستحب ۱۲۱

۱۲۳	۹۳- آداب تجارت
۱۲۳	الف: ترک سوگند
۱۲۴	ب: راستی و صداقت
۱۲۴	ج: آسان‌گیری
۱۲۴	د: تعریف یا بدگویی از جنس
۱۲۵	ه: اقاله
۱۲۵	و: کم فروشی
۱۲۵	ز: خیانت
۱۲۶	ح: خس
۱۲۷	ط: غرر
۱۲۷	ی: احتکار
۱۲۸	ک: ربا
۱۲۹	ل: ساعت کار
۱۲۹	ل / ۱: ساعت شروع
۱۲۹	ل / ۲: ساعت نماز
۱۳۰	ل / ۳: طول ساعت کار
۱۳۱	م: آداب جامع
۱۳۱	۹۴- آداب قرض دادن
۱۳۳	الف: ترغیب بر قرض دادن
۱۳۴	ب: مهلت دادن
۱۳۴	ج: استقصای حق
۱۳۵	د: ربا
۱۳۶	ه: دریافت مدرک
۱۳۶	و: طریق مطالبه از مقروض

۹۵- آداب قرض گرفتن ۱۳۷

الف: قرض غیر ضروری ۱۳۷

ب: قرض ضروری ۱۳۷

ج: ضرورت پرداخت در سررسید ۱۳۸

د: اهمیت پرداخت ۱۳۹

ه: پرداخت زیادی ۱۴۰

۹۶- آداب وصیت ۱۴۱

الف: لزوم وصیت ۱۴۱

ب: طائفه وصیت کننده ۱۴۱

ب / ۱: ترک ظلم و اجحاف ۱۴۱

ب / ۲: مراعات عدالت ۱۴۲

ب / ۳: ترک بیهوشی ۱۴۲

ب / ۴: صلۀ رحم ۱۴۲

ب / ۵: ترک ضرر ۱۴۳

ج: وظایف وصی ۱۴۳

ج / ۱: قیام به وصیت ۱۴۳

ج / ۲: عدم تغییر ۱۴۴

ج / ۳: مراعات ترتیب ۱۴۵

ج / ۴: قبول وصیت ۱۴۶

د: ثلث مال ۱۴۶

۹۷- آداب ازدواج ۱۴۸

الف: ترغیب بر ازدواج ۱۴۸

ب: همسر دادن به مجردان ۱۴۹

ج: سنت رسول خدا و انبیاء الهی ۱۴۹

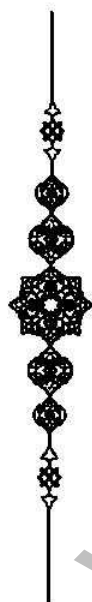
۱۴۹	د: نتایج نیکوی ازدواج
۱۵۰	ه: نتایج نکوهیده تجرد
۱۵۱	و: همطرازی
۱۵۱	ز: خواستگار مردود
۱۵۲	ح: صفات زوجهٔ صالحه
۱۵۲	ح / ۱: متدین و زیبا
۱۵۲	ح / ۲: روشنی چشم و عفاف
۱۵۲	ح / ۳: کمک کار پاکدامن
۱۵۲	ح / ۴: خصال نیک
۱۵۳	ح / ۵: بهترین زنان
۱۵۴	ح / ۶: صفات زنانه
۱۵۴	ح / ۷: سه کلمه
۱۵۴	ط: صفات زوجهٔ ناصالح
۱۵۴	ط / ۱: نامطمئن
۱۵۵	ط / ۲: بی‌اصالت
۱۵۵	ط / ۳: بدترین زنان
۱۵۶	ط / ۴: احمق
۱۵۶	ط / ۵: آزاردهنده و بدزبان
۱۵۶	ی: سن ازدواج
۱۵۷	ک: مهریه
۱۵۷	ک / ۱: مهریه‌های سنگین
۱۵۷	ک / ۲: مهر السُّنة
۱۵۸	ک / ۳: پرداخت یا بذل مهریه
۱۵۹	ل: جهیزیه
۱۶۰	م: مراسم عروسی
۱۶۱	ن: زفاف

- ۱۶۳ ۹۸- آداب همسر داری
- ۱۶۳ الف: وظائف شوهر
- ۱۶۳ الف / ۱: نسبت به زوجه
- ۱۶۵ الف / ۲: تدبیر خانواده
- ۱۶۷ الف / ۳: یکرنگی و صفا
- ۱۶۸ الف / ۴: نفقه
- ۱۶۹ ب: وظائف زنان
- ۱۶۹ ب / ۱: نسبت به شوهر
- ۱۷۵ ب / ۲: حجاب و عفاف
- ۱۷۵ نگاه به ناه حرم
- ۱۷۸ ب / ۳: تکریم نسل
- ۱۷۹ ج: سفارشات و وصیه های مشترک
- ۱۸۰ د: سفارشات ویژه شوهر
- ۱۸۱ ه: سفارشات ویژه زنان
- ۱۸۲ ۹۹- آداب مربوط به اولاد
- ۱۸۲ الف: تکثیر نسل
- ۱۸۲ ب: دختر یا پسر
- ۱۸۳ ج: دوستی اولاد
- ۱۸۳ د: بوسیدن
- ۱۸۴ ه: کام برداشتن
- ۱۸۴ و: اذان و اقامه
- ۱۸۵ ز: نام گذاری
- ۱۸۵ ز / ۱: انتخاب نام نیکو
- ۱۸۵ ز / ۲: نام های خوب پسران
- ۱۸۷ ز / ۳: نام های خوب دختران

۱۸۹	ز / ۴: نام‌های زشت
۱۹۰	ح: شیر دادن
۱۹۱	ط: عقیقه
۱۹۱	ی: ختان
۱۹۲	ک: تربیت اولاد
۱۹۲	ک / ۱: سن تربیت
۱۹۲	ک / ۲: آداب عبادی
۱۹۳	ک / ۳: نکات تربیتی
۱۹۶	۱۰۰- داب‌ه‌ماوت
۱۹۶	الف: صفات حارسی
۱۹۶	الف / ۱: سات مع
۱۹۷	الف / ۲: علم
۱۹۸	الف / ۳: حکم به حی
۱۹۹	الف / ۴: رأی شخصی
۱۹۹	الف / ۵: بررسی کامل
۲۰۰	ب: رجوع به حاکم جور
۲۰۱	ج: رشوه
۲۰۱	د: سوگند
۲۰۲	د / ۱: سوگند دروغ
۲۰۲	د / ۲: سوگند راست
۲۰۳	د / ۳: سوگند از روی تقیه
۲۰۳	د / ۴: سوگند از روی اکراه
۲۰۳	ه: حبس حقوق
۲۰۴	و: ادای حق دیگران
۲۰۵	ز: شهادت ناحق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

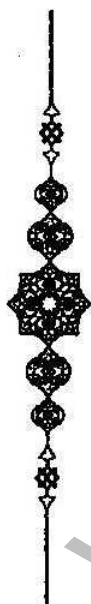
مقدمه فنیجه اخلاق و معارف اسلامی

خدا را از این نعمت بزرگ که به من ارزانی داشت تا بتوانم صفحاتی چند در مورد اخلاق و معارف اسلامی بنویسم، سپاسگزارم.

اگرچه در این زمینه، کتاب‌های فراوانی نوشته شده ولی به نظر می‌رسد به این سبک و سیاق، اقلیم روان، و قابل دسترس همگان به زبان فارسی، کمتر کتابی نوشته شده باشد و لذا جای آن را خالی دیدم و به حول و قوه الهی به جمع آوری آن اقدام کردم.

این مجموعه دارای ویژگی‌هایی است که به برخی از آنها اشاره می‌شود:

- ۱- سعی شده مطالب کتاب به بخش‌های کوچکی تقسیم شود تا هر کدام با عنوان خاص از یکدیگر متمایز گردد.
- ۲- استخوان‌بندی مطالب، عمدتاً از آیات قرآن و روایات اهل بیت علیهم السلام اخذ شده و سپس با داستان‌های مفید و

اشعار مناسب زیور گرفته است.

۳- نوشته ها غالباً از کتب مرجع و متون اصیل اخذ شده تا از اتقان بیشتری برخوردار باشد.

۴- مطالب این مجموعه مخصوصاً روایات آن منتخب از ده ها روایت مشابه و حاصل تلاش فراوان است به طوری که گاهی یک صفحه، چکیده مطالعه ده ها صفحه از کتاب های گوناگون است.

۵- مانع در ترجمه، ما را بر آن داشت تا از شیوایی بعضی از جملات بکاهیم و حفظ آثار باقیه الهی را بر آن مقدم داریم.

۶- مطالب گسترده از کتب مختلف است ولی سعی شده حتی الامکان از زبان های ارزشمند «بحار الأنوار» و «نهج البلاغه ضیحی صالح» انسانی داده شود تا برای مراجعه، به کتاب های زیادی احتیاج نباشد.

۷- مخاطبین این کتاب افراد خاص نیستند بلکه مطالب آن برای عالم و عامی، زن و مرد، پیر و جوان مفید است.

۸- این مجموعه به لحاظ تنظیم و دسته بندی، سعی خاصی که دارد کاملاً متناسب و آماده برای برادران محترم جمع را بام تبلیغی است.

۹- از تطویل کلام و لفاظی و جمله پردازی های تزئینی تا حد زیادی پرهیز شده تا اصل مطالب به سهولت به دست آید.

۱۰- حتی المقدور از تمایل به گروه گرایی دوری شده و سخنی از آنها به میان نیامده است.

۱۱- این مجموعه متناسب با کلاس‌های درس «اخلاق و معارف اسلامی» تنظیم شده و با انتخاب مناسب، می‌تواند متن کتاب درسی قرار گیرد. البته طبیعی است کتابی به این حجم نمی‌تواند برای همه گروه‌های سنی مناسب باشد لذا هر عنوانی به تناسب سن، جنسیت و یا به لحاظ پایه معلومات باید انتخاب گردد.

۱۲- مطالب این کتاب نیز به صورت کتاب‌های کوچکی که شامل یک عنوان یا دو و سه عنوان نزدیک به هم است به چاپ رسیده تا هر چه آسان‌تر در دسترس خوانندگان عزیز قرار گیرد.

شیخ محسن سعیدیان

محرم الحرام ۱۴۲۲ هجری قمری

